

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS NARKOTIKŲ KONTROLĖS IR NARKOMANIJOS PREVENCIJOS 2015–2016 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ VYKDYMO 2016 METAIS ATASKAITA

Šiaulių miesto savivaldybės narkotikų kontrolės komisija (toliau – Komisija) koordinuoja narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos veiksmus savivaldybės teritorijoje. 2016 m. Komisija tęsė savo veiklą ir vykdė Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2014 m. lapkričio 20 d. sprendimu Nr. T-364 patvirtintą Šiaulių miesto savivaldybės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2015–2016 m. programą (toliau – Programa). 2016 m. atsakingos savivaldybės institucijos ir įstaigos vykdė Programoje numatytas priemones ir siekė įgyvendinti iškeltus uždavinius.

1. Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Vykdamas bendrąją, atrankinę ir tikslinę prevenciją skatinant savivaldybės institucijų, asociacijų ir bendruomenių iniciatyvas, Šiaulių miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) ypač daug dėmesio skyrė vaikų ir jaunimo asmenybei formuoti, prasmingo gyvenimo sampratai ugdyti, formuojant neigiamą požiūrį į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, atsižvelgiant į tikslinių grupių asmenų amžių, kultūrą, tradicijas, kitus ypatumus.

2016 m. Biuras vykdydamas sveikatinimo priemones Šiaulių ugdymo įstaigose ir Šiaulių profesinio rengimo centre, parengė 59 stendinius pranešimus mokyklų bendruomenėms, suorganizavo 34 viešuosius renginius 2587 mokyklų bendruomenės nariams, vedė paskaitas, pamokas. 6070 mokiniai dalyvavo 533 Biuro organizuotose diskusijose. Biure organizuotos 8 anoniminės psichologų bei psichiatrų konsultacijos jaunimui ir jų globėjams. Ugdymo įstaigose vykdytos 2505 konsultacijos 2505 asmenims (2146 mokiniams, 359 mokinių tėvams, mokytojams).

Šiaulių miesto pėsčiųjų bulvare ir pietiniame rajone organizuota akcija „Pasaulinė diena be tabako“. Akcija vykdyta kartu su Šiaulių valstybinės kolegijos Socialinio darbo katedros, Šiaurės Lietuvos kolegijos studentais, Šiaulių profesinio rengimo centro Prekybos ir verslo skyriaus moksleiviais bei klubo „Tarp savų“ jaunimu. Akcijos organizatoriai praeiviams dovanavo ženkliukus, kviečiančius susimąstyti ir tausoti savo sveikatą, lankstinukus merginoms ir moterims („Rūkymas ne pasirinkimas, o spąstai“). Akcijoje dalyvavo 1000 šiauliečių. Akcijos „Gimiau nerūkantis“ metu marškinėliais ir diplomais apdovanota 16 naujagimių. Dienos centrus lankantiems 36 vaikams organizuotos 2 kartų per savaitę 3 mėnesių trukmės plaukimo pamokos baseine. 24 moksleiviai ir studentai dalyvavo paskaitose-diskusijose temomis: „Psichoaktyvių medžiagų vartojimo žala ir prevencija“ ir „Alkoholio žala žmogaus sveikatai“.

Skatinant nerūkyti miesto viešose vietose, Šiaulių m. nerūkymo zonose vykdyta prevencinė akcija „Savaitė – be tabako dūmų“. Akcija vykdyta kartu su Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos ir civilinės saugos skyriumi, Šiaulių m. ir rajono policijos komisariato bendruomenės pareigūnais. Akcijos metu akcentuotos nerūkymo zonos Šiaulių mieste, atkreipiant dėmesį į miesto pėsčiųjų bulvare įsikūrusias lauko kavines. Nerūkymo zonose rūkantys asmenys buvo įspėti. Biuro specialistai supažindino su rūkymo žala sveikatai, dalijo prevencines dovanėles.

Žalingų įpročių prevencijos tema išleista 2000 skrajučių, 1000 magnetukų, 1000 ženkliukų, buvo teikiama informacija žiniasklaidos atstovams: 40 televizijos ir radijo reportažų, 10 straipsnių,

pranešimų, publikacijų periodiniuose leidiniuose ir internete, 2 tentai miesto erdvėse - socialinė reklama „Nenuodykime savęs ir kitų“, vaizdo klipo transliavimas viešojo transporto ekranuose rūkymo prevencijos tema.

Formuojant neigiamą visuomenės požiūrį į neteisėtą narkotinių ir psichotropinių medžiagų bei kitų cheminių medžiagų ir preparatų vartojimą, Biuras įgyvendino žalingų priklausomybių prevencijos programą „Ar žalingi įpročiai tavo draugai?“, kurios metu prarastos 52 diskusijos 2904 mokiniams, 2 paskaitos mokinių tėvams. Dešimtyje Šiaulių miesto gimnazijų ir Šiaulių profesinio rengimo centrų skyriuose bei bendrabučiuose atlikti narkotinių medžiagų aptikimo aplinkoje testavimai (tirta 19 objektų, paimti ir ištirti 303 mėginiai). 4 objektuose 5 mėginiuose aptikti narkotinių medžiagų pėdsakai: 1 kanapių; 2 buprenorfino; 1 kanapių, amfetamino ir meta amfetamino; 1 buprenorfino ir kokaino. Įgyvendinant šią priemonę, organizuota 12 bėgimų „Už blaivią ir sveiką Lietuvą“. 2016 m. privalomojo mokymo apie alkoholio ir narkotikų žalą žmogaus sveikatai prarasti užsiėmimai 65 asmenims, organizuoti 6 Anoniminių alkoholikų draugijos susirinkimai.

Vykdamas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, sergamumo narkomanija, priklausomybės ligomis, psichikos ir elgesio sutrikimais, kurių priežastis yra narkotinės ir psichotropinės medžiagos, stebėseną ir nuolat teikiant informaciją visuomenei, švietimo ir ugdymo įstaigoms Biuras surinko ir išanalizavo duomenis apie Šiaulių miesto gyventojų mirtingumą nuo atsitiktinio apsinuodijimo alkoholiu ir narkotikais, sergamumą psichikos ir elgesio sutrikimais, vartojant narkotines ir psichotropines medžiagas bei nusikalstamas veikas, susijusias su narkotikų vartojimu ir jų kontrabanda.

2. Šiaulių priklausomybės ligų centras

Šiaulių priklausomybės ligų centras (toliau – Šiaulių PLC), užtikrindamas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, nesaikingai vartojantiems alkoholi, narkotines ir kitas psichiką veikiančias medžiagas, teikė stacionarines ir ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas.

Šiaulių PLC, įgyvendindamas veiklos prioritetus, 2016 m. intensyvinant specializuotų paslaugų prieinamumą, ankstyvą priklausomybės ligų diagnostiką, teikė medicininės, psichologinės, socialinio darbuotojo paslaugas sergantiems priklausomybės ligomis, mažindamas jų socialinę atskirtį. Buvo vykdomas bendradarbiavimas su psichosocialinės reabilitacijos įstaigomis, socialinės pagalbos, probacijos, vaiko teisių apsaugos tarnybomis, kitomis sveikatos priežiūros, švietimo ir nevyriausybinėmis organizacijomis. Visuomenės tikslinėms grupėms buvo teikiama informacija apie Šiaulių PLC teikiamas paslaugas.

Intensyvinant medicininių paslaugų teikimą, Šiaulių PLC per 2016 m. užfiksuotas apsilankymų skaičius siekė 1464. Iš 1464 konsultuotų asmenų (iš kurių – 186 narkomanai), į stacionarą paguldyta 520 ligonių (iš kurių – 5 narkomanai), išrašyti – 525.

Per 2016 m. padidėjo bendras besikreipiančių ligonių skaičius. Tai rodo, kad visuomenėje mažėja neigiamas nusistatymas dėl priklausomybės ligų, žmonės drąsiau kreipiasi pagalbos į specialistus. Paslaugų, suteiktų asmenims, neatskleidžiant asmens tapatybės, planas viršytas. Vis daugiau pacientų pageidauja gauti priklausomybės ligų gydymo paslaugas neatskleidžiant asmens tapatybės.

Per 2016 m. atlikta tik 3 stacionarinėmis detoksikacijomis mažiau nei buvo planuota. Ambulatorinių detoksikacijų planas įvykdytas tik 30 proc. – tai lėmė 2016 m. mažiau besikreipusiųjų psichotropinėmis medžiagomis intoksikuotų asmenų, kuriems buvo reikalingos ambulatorinės tokio pobūdžio paslaugos. Suteiktų paslaugų, taikant ilgai veikiančius vaistus „Torpedo“, planas viršytas. Plano perviršį lėmė geri gydymo rezultatai, tinkamas psichoterapinis pacientų paruošimas ir motyvacija.

Ženkliai viršytas asmenų, patikrintų atliekant narkotikų multitestą dėl galimo narkotinių medžiagų pavartojimo, kai nenustatyta priklausomybės narkotikams diagnozė, skaičiaus planas. Išaugusį atliktų narkotikų multitestų skaičių įtakojo tai, kad nuo 2016 m. vasario 19 d. (pagal pasirašytą sutartį su Šiaulių centro poliklinika) pradėta teikti pakaitinio gydymo efektyvumo įvertinimo paslauga.

Šiaulių PLC bendradarbiavo su Šiaulių miesto ir rajono savivaldybių Socialinių paslaugų skyriais, seniūnijomis dėl socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, gydymo nuo priklausomybės alkoholiui. Todėl 2016 m. suteiktų paslaugų socialiai remtinų šeimų asmenims, auginantiems mažamečius vaikus, skaičius viršijo planą ir išaugo iki 170. Taip pat vyko bendradarbiavimas su Labdaros ir paramos fondu „Agapao“. Fondo ir Šiaulių PLC bendradarbiavimas apima šias sritis: keitimąsi patirtimi tarp specialistų, pacientų nukreipimą, bendrų projektų rengimą, bendradarbiavimą prevencijos, reabilitacijos bei mokymo ir švietimo klausimais. Šiaulių PLC vykdė darbą su anoniminių alkoholikų (AA), anoniminių narkomanų (AN) ir alkoholizmu sergančių žmonių artimųjų ir draugų bendrijų (AI-anon) klubų nariais.

2016 m. buvo vykdoma informacijos sklaidimo, švietėjiška veikla. Šiaulių PLC gydytojai, medicinos psichologas, socialinis darbuotojas ir psichikos sveikatos slaugytojos skaitė paskaitas priklausomybės ligų prevencijos, diagnostikos, gydymo temomis. Paskaitos buvo skaitomos Šiaulių PLC salėje atvykusiems moksleiviams, pataisos inspekcijoje, profesinio rengimo centre. Gydytojas taip pat vyko skaityti paskaitų į miesto ir rajono mokyklas, kitas gydymo ir socialinės paskirties įstaigas.

3. Šiaulių centro poliklinika

Šiaulių centro poliklinika (toliau – Poliklinika), stabdydama ir mažindama narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir jų paklausą, 2016 m.: gerino asmenų apsvaigimo nuo narkotinių, psichotropinių ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų nustatymo galimybes; organizavo anonimines psichologų bei psichiatrų konsultacijas jaunimui ir jų globėjams; informavo ir mokė žmones, kaip atlikti ankstyvosios narkotikų diagnostikos (greito nustatymo) testą; siekė užtikrinti ankstyvosios intervencijos paslaugų kokybę ir prieinamumą vaikams ir jaunimui bei sveikatos priežiūros ir reabilitacijos ir reintegracijos į visuomenę paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, neteisėtai vartojantiems narkotines ir psichotropines medžiagas; įgyvendino psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programas.

Įgyvendinant psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programas, bendradarbiauta su Šiaulių apygardos Probacijos tarnybos probacijos skyriumi teikiant paslaugas smurtinį elgesį keičiančioje programoje. Į Psichikos sveikatos centrą nukreipta 20 asmenų (15 asmenų suteikta po šešias medicinos psichologo konsultacijas). 15 asmenų baigė pilną programos mokymų kursą.

Vykdydami psichoaktyviųjų medžiagų prevenciją, Poliklinikos specialistai periodiškai skaitė paskaitas mokyklose, gydymo įstaigose ir kt. Perskaityta 17 paskaitų narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo žalos, ankstyvo vartojimo atpažinimo, pagalbos, esant įtariamam vartojimui temomis. Specialistai teikė konsultacijas tėvams ar globėjams priklausomybių prevencijos klausimais. Vyko 6 bendri vaikų ir tėvų informaciniai – diskusiniai susitikimai apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo žalą. Psichikos sveikatos centre medicinos psichologė ir gydytoja psichiatrė teikė anonimines individualias ir grupines konsultacijas rizikos grupės asmenims dėl vaikų ir jaunimo žalingų įpročių. Teiktos anoniminės konsultacijos vartojantiems alkoholį 42 pacientams (iš jų 4 nepilnamečiams). Biure suteiktos 5 anoniminės psichologų bei psichiatrų konsultacijos vaikams, jaunimui ir tėvams dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.

Gerinant asmenų apsvaigimo nuo narkotinių, psichotropinių ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų nustatymo galimybes, Poliklinika yra sudariusi sąlygas atlikti narkotinių medžiagų

nustatymo testus seilėse arba šlapime. 2016 m. atliktas 41 testas paaugliams, kai dalyvavo jų tėvai ar globėjai. 57 tėvai apmokyti, kaip atlikti narkotikų nustatymo testą namuose.

Poliklinika, užtikrindama sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, neteisėtai vartojantiems narkotines ir psichotropines medžiagas, teikia platų medicininių ir psichosocialinių paslaugų spektrą. Asmenys, vartojantys narkotines ir psichotropines medžiagas, Poliklinikoje gali gauti visas įstatymais numatytas sveikatos priežiūros paslaugas. Socialiai nedraustiems ir neprisirašiusiems prie gydymo įstaigos asmenims, paslaugos teikiamos žemo slenksčio kabinete. Poliklinika, bendradarbiaudama su PLC taikė pakaitinę terapiją metadonu. 2016 m. gydytas 21 asmuo (7 iš naujo kreipėsi dėl šios paslaugos).

Psichikos sveikatos centro specialistai, teikdami medicininės, psichologinės bei socialines paslaugas asmenims, neteisėtai narkotikus ir psichoaktyvias medžiagas, sudarė galimybę mažinti stigmatizaciją ir socialinę atskirtį, palaikė ir gerino asmenų sveikatos būklę, sprendė socialines problemas, motyvavo keisti gyvenimo būdą, tarpininkavo ir atstovavo asmenis įvairiose institucijose, konsultavo asmenų šeimas ir artimuosius.

Vykdamas narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, sergamumo narkomanija, priklausomybės ligomis, psichikos ir elgesio sutrikimais stebėseną, buvo teikta informacija visuomenei, švietimo ir ugdymo įstaigoms.

4. Dainų pirminės sveikatos priežiūros centras

Siekiant stabdyti ir mažinti narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą ir jų paklausą ugdant neigiamą požiūrį į narkotines ir psichotropines medžiagas visuomenėje, diegiant žmogaus gyvenimo reikšmės ir vertybinių nuostatų bei sveikos gyvensenos sampratą, Dainų pirminės sveikatos priežiūros centro Psichikos sveikatos centras (toliau – Dainų PSPC PSC) bendradarbiavo su švietimo įstaigomis, Biuru. Esant poreikiui Dainų PSPC PSC yra galimybė gauti informacijos, kaip atlikti ankstyvosios narkomanijos diagnostikos (greito nustatymo) testą, užtikrinti ankstyvosios intervencijos paslaugų kokybę ir prieinamumą vaikams ir jaunimui bei sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę asmenims, neteisėtai vartojantiems narkotines ir psichotropines medžiagas. Dėl ankstyvosios narkomanijos diagnostikos testo atlikimo kreipėsi 2 asmenys. Dainų PSPC PSC psichologė Biure pravedė 4 konsultacijas, skirtas jaunimui ir jų globėjams žalingų priklausomybių prevencijos klausimais.

Įgyvendinant ir stiprinant institucijų bendradarbiavimą ir koordinavimą narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos srityse bendradarbiauta su švietimo, medicinos, socialinėmis įstaigomis, taip užtikrinant, kad vaikai ir jaunimas gautų reikiamą socialinę ir psichologinę pagalbą. Vykdyta narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, sergamumo narkomanija, priklausomybės ligomis, psichikos ir elgesio sutrikimais, kurių priežastis yra narkotinės ir psichotropinės medžiagos, stebėseną. Dainų PSPC PSC teikė ataskaitą Valstybiniam psichikos sveikatos centrui apie psichikos ir elgesio sutrikimus, vartojant psichoaktyvias medžiagas.

5. Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas

2016 m. įgyvendintas Šiaulių miesto savivaldybės finansuojamas prevencinis projektas „Būk pilietišką, būk saugus“, kurio viena iš veiklos sričių – nepilnamečių teisės pažeidimų prevencija. Organizuojant veiklą šioje srityje vykdytos priemonės, skirtos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijai.

Vykdamas bendrąją psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją, siekiant ugdyti tinkamo elgesio visuomenėje normas, skatinant vaikus ir jaunimą užsiimti turininga bei prasminga veikla, propaguoti sveiką ir aktyvų gyvenimo būdą, Šiaulių miesto prekybos ir pramogų centre „Tilžė“

organizuotas prevencinis renginys „Kuriame saugumo formulę“. Vasarą organizuota vaikų vasaros stovykla „Dengtiltis 19“, kurioje dalyvavo 32 jaunieji policijos rėmėjai ir elgesio problemų turintys vaikai. 2016 m. spalio – gruodžio mėnesiais vykdyta prevencinės priemonės miesto mokymo įstaigose, kurios metu su kinologais ir tarnybiniu šunimi organizuoti prevenciniai patikrinimai Normundo Valterio jaunimo mokykloje, Profesinio rengimo centro skyriuose, Romuvos ir S. Šalkauskio gimnazijose.

Vykdamas vaikų teisinį švietimą bei organizuojant prevencinę veiklą miesto ugdymo įstaigose, vaikų dienos centruose, skaitytos paskaitos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos tema, supažindinta su atsakomybe už psichoaktyviųjų medžiagų įsigijimą, laikymą, platinimą, vartojimą ir pan. Siekiant ugdyti mokinių teisinį sąmoningumą ir vykdamas teisės pažeidimų prevenciją, įskaitant ir pažeidimų, susijusių su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu, organizuotas Šiaulių miesto bendrojo lavinimo mokinių teisinių žinių konkursas „Temidė“, kuriame dalyvavo 5 miesto mokymo įstaigų komandos. Siekiant aktyvesnio visuomenės palaikymo su teisėsaugos institucijomis, 2016 m. gegužės 4 d. organizuota konferencija „Be narkotikų – saugiau“, kurioje dalyvavo miesto gimnazijų ir progimnazijų direktoriai, socialiniai pedagogai.

Rengiant ir įgyvendinant priemones, mažinančias psichoaktyviųjų medžiagų pasiūlą ir paklausą, bei stiprinant šių medžiagų apyvartos kontrolę nuo 2016 m. liepos 4 dienos iki rugsėjo 5 dienos Šiaulių apskrityje vykdytos prevencinės priemonės, kurių metu siekta nustatyti narkotinių medžiagų vartotojus ir platintojus, bei vykdytos aktyvios narkomanijos prevencijos priemonės. Įgyvendinant prevencijos priemones, Šiaulių mieste išaiškinta: 23 pažeidimai pagal LR ATPK 44 str., 2 pažeidimai pagal LR ATPK 180 str., 8 pažeidimų pagal LR ATPK 185⁶ str. Taip pat vykdamas priemones, mažinančias psichoaktyviųjų medžiagų pasiūlą ir paklausą, policija atskleidžia ir tiria nusikalstamas veikas, susijusias su narkotinių bei psichotropinių medžiagų neteisėta apyvarta. Per 2016 m. buvo atskleistos 73 nusikalstamos veikos, susijusios su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, iš jų: 28 – pagal LR BK 259 str. (neteisėtas disponavimas narkotinėmis medžiagomis be tikslo jas platinti), 39 – pagal LR BK 260 str. (neteisėtas disponavimas narkotinėmis medžiagomis turint tikslą jas platinti arba neteisėtas disponavimas labai dideliu narkotinių medžiagų kiekiu), 6 – pagal LR BK 264 str. (lenkimas vartoti narkotines ar psichotropines medžiagas). 2016 m. nustatytas 141 asmuo, narkotines ar psichotropines medžiagas vartojęs be gydytojo paskyrimo. Policija vykde reidus į jaunimui skirtas diskotekas, vakarones (organizuota 15 patikrinimų). Per 2016 m. nustatyti 805 vairuotojai, kurie vairavo transporto priemones būdami neblaivūs arba apsvaigę nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų.

Stiprinant teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą bei siekiant aktyvesnio visuomenės palaikymo ir bendradarbiavimo, Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Organizuoto nusikalstamumo tyrimo valdybos pareigūnai glaudžiai bendradarbiavo su kitų apskričių padaliniais bei Lietuvos kriminalinės policijos biuro pareigūnais, vyko glaudus bendradarbiavimas su Europos Sąjungos valstybių teisėsaugos institucijomis.

Šiaulių mieste veikia 66 saugios kaimynystės grupės, organizuoti susitikimai su miesto gyventojais, kurių metu pateikta informacija psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos srityje. Gyventojai raginti netoleruoti šios rūšies pažeidimų ir aktyviau bendradarbiauti su policijos pareigūnais šioje srityje.

Vykdamas teisės pažeidimų prevenciją, policijos pareigūnai taip pat aktyviai bendradarbiavo su miesto ugdymo įstaigomis, vaikų dienos centrais, priklausomybės ligų specialistais, Biuro darbuotojais, Šiaulių miesto savivaldybės administracija, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos, viešosios tvarkos ir sanitarijos skyriaus specialistais, seniūnijomis, bendruomenėmis, bendrijomis, įmonėmis, prekiaujančiomis alkoholiniais gėrimais ir tabako gaminiais, o taip pat įmonėmis, užsiimančiomis jaunimo laisvalaikio organizavimu.

Šiaulių apskrities vyriausiasis policijos komisariatas nuolat teikė informaciją bendruomenei, suinteresuotoms institucijoms bei žiniasklaidos atstovams apie vykdomą narkomanijos prevencijos ir narkotikų kontrolės veiklą. 2016 m. Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato interneto svetainėje skelbta informacija apie policijos pareigūnų organizuojamą veiklą narkotikų kontrolės ir psichoaktyviųjų medžiagų prevencijos srityse.

6. Šiaulių miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius

Šiaulių miesto bendrojo ugdymo mokyklos, vykdydamos formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklas, dalyvaudamos edukaciniuose projektuose, organizuodamos renginius, diskusijas, akcijas, siekė, kad būtų formuojamas neigiamas požiūris į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą. Veiklas organizavo mokyklų administracijos, mokyklų vaiko gerovės komisijos, mokinių tarybos, socialiniai pedagogai, klasių vadovai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, dalykų mokytojai, socialiniai partneriai.

Užtikrinant ankstyvosios intervencijos paslaugų kokybę ir prieinamumą vaikams, 2016 m. gruodžio mėn. parengtas Šiaulių mieste gyvenančių vaikų nukreipimo, skiriant minimalią vaiko priežiūros priemonę, dalyvauti ankstyvosios intervencijos programoje vykdymo tvarkos aprašas. Pagal šį tvarkos aprašą, nuo 2017 m. ankstyvosios intervencijos paslaugas vaikams, eksperimentuojantiems / nereguliariai vartojantiems alkoholį ir (ar) narkotikus, suteiks Šiaulių miesto pedagoginė psichologinė tarnyba.

Formuojant neigiamą požiūrį į psichoaktyviųjų medžiagų vartojimą, mokiniams prarastos integruotos pamokos, organizuotos teminės klasių valandėlės, paskaitos, filmų peržiūros, diskusijos, stovyklos, kiti renginiai. Šiaulių miesto švietimo įstaigose vykdytos prevencinės programos: „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo“, „Paauglystės kryžkelės“, „Tiltai“, „Gyvai“, „Sniego gniūžtė“.

Į prevencinių programų rengimą, planavimą, vertinimą ir tobulinimą įtraukiami ir mokinių tėvai. Tėvams organizuojami individualūs pokalbiai, pateikiama informacija elektroniniame dienyne, ruošiami lankstinukai apie psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją. Tėvai informuojami apie rūkančius vaikus, kviečiami į Vaiko gerovės komisijos posėdžius.

Siekiant užtikrinti, kad vaikai ir jaunimas gautų reikiamą socialinę, teisinę ir psichologinę pagalbą, mokyklose dirba socialiniai pedagogai, kurie, esant poreikiui, bendradarbiauja su įstaigomis, teikiančiomis socialinę, teisinę ir psichologinę pagalbą.
